

Self-efficacy blandt apopleksipatienter

- Oversættelse og kulturel tilpasning af Stroke Self-Efficacy Questionnaire

Lola Qvist Kristensen¹, Hanne Pallesen²

(1) Neurorehabilitering Skive, Regionshospitalet Hammel Neurocenter

(2) Forskningsenheden, Regionshospitalet Hammel Neurocenter

Baggrund

Flere og flere mennesker lever med følgerne af apopleksi, herunder fysiske og kognitive vanskeligheder, som begrænser mobilitet og ADL-evne. Studier har vist, at høj self-efficacy (oplevet handlekompetence) er associeret med bedre mobilitet og ADL-evne samtidig med at det kan fremme livskvaliteten. The Stroke Self-Efficacy Questionnaire (SSEQ) er et selvrapporteret spørgeskema til måling af self-efficacy gennem 13 specifikke domæner vurderet på en 4-punkts VAS skala. Redskabet har vist gode psykometriske egenskaber på originalsproget (engelsk). Et lignende redskab for apopleksipatienter findes endnu ikke på dansk, trods dette synes relevant og betydningsfuldt.

Formål

Formålet med dette studie er oversætte og kulturelt tilpasse spørgeskemaet Self Efficacy Questionnaire (SSEQ) fra engelsk til dansk; SSEQ-DK

Metode

Indledende oversættelse

Forsknings- og ledelsessekretær (uinformeret)
Fysioterapeut, Ph.d. (informeret)

Syntese

Samme oversættere som i indledende oversættelse
Ergoterapeut, MSc, som objektiv observatør (informeret)

Tilbageoversættelse

To professionelle dansk – engelsk oversættere (uinformerede)

Ekspertpanel

- BA, language and international relations.
- Lærer, cand.pæd.soc
- Logopæd, Ph.D.
- Ergoterapeut, MSc
- Fysioterapeut
- Fysioterapeut, Ph.D, som objektiv observatør

Pre-test	
30 apopleksipatienter i den subakutte eller kroniske fase inklusiv to interviews	
Total SSEQ-DK score, median (iqr) Max score: 39	29 (11)
Alder, gennemsnit (SD)	66,4 (SD 10,1)
Dage siden sygdomsdebut, median (min-max)	47 (6-1460)
Diagnose, n (%)	Blodprop: 24 (70%), Blødning: 9 (30%)
Køn, n (%)	Mænd: 20 (66,7%), Kvinder: 10 (33,3%)
Civilstatus, n (%)	Bor alene: 11 (36,7%), Samboende: 19 (63,3%)
Uddannelse, n (%)	Grundskole: 12 (40%) Ungdomsuddannelse: 8 (26,7%) Videregående uddannelse: 10 (33,3%)
Arbejde, n (%)	Arbejdsløs: 2 (6,7%) Førtidspension: 2 (6,7%) Alderspension: 14 (46,7%) I arbejde: 12 (40%)

Resultater

De største udfordringer i processen omfattede semantisk ækvivalens (betydning af ordenes udtrykskraft). Justeringer blev foretaget, indtil der var konsensus i alle oversættelses stadier.

Ekspertpanelet vurderede alle spørgsmål relevante i dansk kontekst samt letforståelige i forhold til målgruppen. Endvidere angav ekspertpanelet, at spørgsmålene dækkede alle relevante aspekter i forhold til spørgeskemaets formål, så der ikke var behov for flere spørgsmål.

I pre-testen vurderede patienterne spørgsmålene i skemaet meget relevante (50%), relevante (40%) eller lidt relevante (10%) og angav, at udfyldelsen af spørgeskemaet var meget let (30%), let (43,3%) eller hverken let eller svært (26,7%). Der var ingen gulveffekt og minimal lofteffekt (3,3 %).

Interviews med fem patienter om forståelse og relevans af spørgeskemaet var i god overensstemmelse med det originale spørgeskema og medførte ikke yderligere ændringer.

Konklusion

SSEQ blev succesfuldt oversat og kulturelt tilpasset til dansk kontekst (SSEQ-DK).

SSEQ-DK kan benyttes af såvel klinikere som forskere, der arbejder med apopleksipatienter, til at få indblik i patientens self-efficacy (oplevet handlekompetence) inden for aktivitet og self-management.

Kontakt: lola.qvist@rm.dk